

A 1783/hállbart**Afgreiðsla** Norræna sjálfbærninefndin

Nefndarálit norrænu sjálfbærninefndarinnar

um að efla hinar norrænu umhverfisfjármögnunarleiðir**Tillaga**

Norræna sjálfbærninefndin leggur til að

Norðurlandaráð beini þeim tilmælum til Norrænu ráðherranefndarinnar

að ráðherranefndin fylgi eftir starfi formennsku Svíþjóðar 2018 varðandi úttekt sem lofað var að framkvæma á umgerð norrænu umhverfisfjármögnunarfélaganna, með NIB, NEFCO og NDF til hliðsjónar;

að Norræna ráðherranefndin komi á fót fundarstöðum fyrir loftslagsfjárfesta, bæði úr röðum einkaaðila og hins opinbera, til að hvetja til samstarfs, ræða sameiginlega staðla fyrir loftslagsfjárfestingar og kortleggja þörfina á gögnum fyrir græna fjárfestingarkosti þannig að umhverfis- og loftslagsáhrif fjárfestinganna verði sýnileg.

Bakgrunnur

Norðurlöndin eru í fararbroddi hvað varðar umhverfisaðgerðir og nýsköpunarverkefni sem miða að því að ná loftslagsmarkmiðunum sem stefnt er að fyrir árið 2030 samkvæmt Parísarsamkomulaginu. Við eigum að taka höndum saman um að efla þessa færni á hnattræna vísu, öðrum löndum til gagnsemi og uppbyggingar en einnig sjálfum okkur til góða.

Fram hefur komið að þörf er á auknum fjárfestingum upp á 170 milljarða árlega á ESB-svæðinu einu saman svo að hægt verði að ná markmiðum Parísarsamkomulagsins fyrir árið 2030. Hnattrænar aðgerðir til að ná markmiðunum eiga enn eftir að vaxa að umfangi og einkum þurfa nýsköpunarverkefni að vera í brennidepli. Í því sambandi skipta fjármögnunarleiðir sköpum fyrir þróun markaðarins og til að auka áhuga einkafjárfesta á nýskapandi lausnum og markaðssetningarverkefnum.



Þann 17. apríl 2018 sagði Tine Sundtoft, skýrslugjafi hjá Norðurlandaráði og fyrrum loftslags- og umhverfismálaráðherra Noregs, að mikil þörf væri á því að beina fjárfestingum einkaaðila og hins opinbera í þá átt að efla græn umskipti. Í árslok 2017 kynnti Sundtoft skýrsluna „Góðir grannar – Norðurlönd á tímum grænna umskipta“, sem inniheldur tólf stefnumótandi samstarfstillögur fyrir Norðurlandaráð og norrænu ríkisstjórnirnar. Til þess að Norðurlönd geti stutt við starf framkvæmdastjórnar ESB að grænni fjármálamörkuðum lagði Sundtoft til að umhverfis- og loftslagsráðherrarnir kölluðu til leiðtogafundar með norrænum lykilaðilum á sviði þróunar grænni fjármálamarkaða.

Benti Sundtoft á að þörf væri á breiðu samstarfi til þess að ná saman um skilgreiningar og staðla fyrir grænar fjárfestingar og fjárfestingarafurðir. Einnig sagði hún að við Norðurlandabúar hefðum þörf fyrir gagnsæ og samanburðarhæf gögn yfir sóknarfæri í grænum fjárfestingum og þær hættur sem steðja að umhverfi og loftslagi.

Í ljósi úttektar á norrænu samstarfi um loftslagsmál og græn umskipti á Norðurlöndum er ástæða til að safna upplýsingum um grænar fjárfestingar, en einnig til að efla hlut norrænna fjárfestinga í loftslagstengdum verkefnum með áþreifanlegum hætti. Flokkahópur miðjumanna í Norðurlandaráði hvetur því formennsku Svía í Norrænu ráðherranefndinni til að láta gera þá úttekt sem lofað var á umgerð norrænna fyrirtækja á sviði umhverfis- og loftslagsfjármögnunar, eða að öðrum kosti að ráðherranefndin leiði verkefnið til lykta.

Ríkisstjórnir norrænu landanna hafa ekki náð samkomulagi um viðbótarfjármögnun frá löndunum til Norræna þróunarsjóðsins (NDF) og því er óvíst um framtíðarbolmagn stofnunarinnar, þrátt fyrir að Nordic Climate Facility, fjármögnunarleið sjóðsins, hafi til dæmis hlotið lof frá Sameinuðu þjóðunum.

Því er nú tímabært að norrænu ríkisstjórnirnar ráðist í sameiginlegar aðgerðir á sviði loftslagsfjármögnunar með því að koma á fundarstöðum fyrir einkafjárfesta og tryggja framtíð hinna sameiginlegu stofnana. Samnorrænn grænn banki gæti þjónað sama hlutverki og Norræni fjárfestingabankinn (NIB), Norræna umhverfisfjármögnunarfélagið (NEFCO) og Norræni þróunarsjóðurinn (NDF) þjóna hver í sínu lagi í dag.



Sjónarmið nefndarinnar

Að mati nefndarinnar skiptir tillagan miklu – einkum í ljósi nýjustu skýrslu IPCC, þar sem áhersla er lögð á að efla aðgerðir í baráttunni gegn loftslagsbreytingum. Nefndin telur að Norðurlöndin eigi að taka forystu í að stuðla að árangursríkum fjárfestingum í loftslagsaðgerðum og vinna markvisst að því að tryggja gott fjárfestingaumhverfi, byggt á gagnsæjum stöðlum og umhverfisgögnum sem stuðli að auknum sýnileika umhverfis- og loftslagsáhrifa sem hljótast af fjárfestingunum. Nefndin leggur áherslu á vægi þess að þróa samvinnuform og efla samstarfið á Norðurlöndum og alþjóðlega, svo og að Norðurlönd beiti sér í auknum mæli fyrir miðlun reynslu þvert á umhverfisfjármögnunarstofnanirnar þrjár, ekki síst á milli fjárfesta.

Helsingfors, 3. september 2019

Anders Kronborg (S)

Angelika Bengtsson (SD)

Anna-Kaisa Ikonen (saml)

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Ingalill Olsen (A)

Ketil Kjenseth (V)

Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)

Liselott Blixt (DF)

Thomas Jensen (S)

Tillie Martinussen (SP)

Vilhjálmur Árnason (Sj.)

Willfred Nordlund (Sp)

Ása Karlsson (S)